

thamo vilāsaḥ fol. 96^b; 2. *grahanīpratīkāra* fol. 98^b; 3. *garbhīpratīkāra*. Incipit : अतः परं कोमलवाणि कास-
श्चासप्रतीकारमुदीरयामः । निहन्ति कासं गुरुपंचमूलकृतः कषायश्चप-
लासहायः ॥ Desinit in fol. 102^a; 4. *kshayādipratīkāra*
fol. 107^a.

Pulvis a *Gangādhara* praeparatus (*Gangādhara*chūr-
ṇam) in fol. 97^b. laudatur. Ceterum in foliis 101^b. et
102^a. pro *Lolimbae* distichis versus variantes leguntur,
quibus subscriptio : ‘*Ratnakalā-kṛitam pāthāntaram*,’
addita est. Neque silentio praeterierim, *Lolimbae* loco
in codicibus compluribus *Lolima* sive *Lollima* legi.

In fine hoc distichon invenitur :

आयुर्वेदवचोविचारसमये धन्वंतरिः केवलं

सीमागानविदां दिवाकरसुधांभोधित्वियामापतिः ।

उज्ज्वलः कविताकृतां मतिमतां भूभृत्सभाभूषणं

कांतोत्थाकृत वैद्यजीवनमिदं लोचिस्मरानः कविः ॥

Ad librum nostrum in codd. E. I. H. 2071. 2180.
commentarius a *Rudrabhaṭṭa*, *Koṇerabhaṭṭae* filio,
Vishṇus nepote, scriptus, exstat¹. Scholiasta in fine
libri haec de gente sua tradit :

Yatrāgatā *Tryambakaparvatā* cha *Godāvarī Sindhu-*
nadena yuktā । tatrāsti *Godātātamadhyadeṣe* *Shatkheta-*
kākhyam nagaram suramyam ॥ 1 ॥ *Shat kheta*kair yu-
ktam idam hi, tatra *Māṇḍābhidho* vaṇṣakaro babhūva ।
śrī-Rāmadevena nṛpeṇa datto dharmādhikāraṣ cha ni-
bandhamūlaḥ ॥ 2 ॥ *Māṇḍābhidhe* vaṇṣavare vareṇyaḥ
śrī-Kṛishṇa-nāmā bhishag uttamo ’bhūt । *kṛitam subhā-*
shyam Charakasya yena, granthaṣ cha *Sāhityasudhā-*
*samudrah*² ॥ 3 ॥ *Kṛishṇād* abhūd amalakīrtilatāvitānaḥ
śrī-Hīrabhaṭṭa (*Hīrabhadra* codex 2071.) iti vaidyakulā-
vatansaḥ । tasmād abhūvans tanayāṣ cha pancha, guṇaiṣ
cha kāntyā munibhiḥ samānāḥ ॥ 4 ॥ *Nārāyaṇo* jyeshtha-
taraṣ cha teshām, *Omkāragranthaṣ* cha kṛito hi yena ।
tasyānujo *Vishṇusamānakīrtiḥ* *śrī-Vishṇu*-nāmā bhisha-
jām vareṇyaḥ ॥ 5 ॥ tasyābhavat sūnur udārakīrtiḥ *Koṇera-*
*bhaṭṭābhidhavaidya*varyaḥ (कोनेर cod. 2180. कोणेर cod.
2071.) । granthaḥ kṛito yena cha lakshasaṃkhyāḥ, samu-
dratulyāḥ sakalopayogī ॥ 6 ॥ *Svastiśrīmatpravṛittaḥ* sa-
kalaguṇagaṇālamkṛito buddhimāṇṣ cha, svāntaśrāntār-
tiśāntiḥ, śrutivihitasadācharavistāradhuryaḥ । dugdāb-
dher labdhajanmā bhishag apara iva jnānataḥ kīrti-
taṣ cha śrīmach-chhri-*Khānakhānātulasadasi* tv abhūd
vaidyavidyānavadyaḥ ॥ 7 ॥ *Koṇerabhaṭṭasya* cha sūnur
āsīt *śrī-Rudra*-nāmā jagati prasiddhaḥ । ṭīkāḥ kṛitā yena
cha panchasaṃkhyāḥ samudratulyā bhishajām cha mā-
nyāḥ ॥ 8 ॥ ṭīkā madyā cha bhishagvarāṇām syād vṛit-

¹ Incipit : नत्वा शिवां *Chirajāmbām* तातं कोणेरसंज्ञितं । वैद्यजी-
वनकाव्यस्य दीपिकां प्रतनोम्यहं ॥

² Cf. supra distichon quintum.

taye jnānavivṛiddhaye cha । vidyāvatām chāpi vinoda-
hetor bhishagvarāṇām guṇinām cha kosaḥ ॥ 9 ॥ *Mirā-*
khāna-niyogena ṭīkeyam cha mayā kṛitā । tena puṇyena
sakalam jagad astu nirāmayam ॥ 10 ॥

Haec voluminis folia anno 1708 exarata sunt.
(WALKER 181^d.)

755.

Foll. 172–188. *Vaidyavallabhas*, i. e. medicorum
amicus, quo libello, disticha 327. continente, *Śārnga-*
dharas, *Vaidyarāja* filius, febrium sanandarum remedia
tradidit. Incipit :

उदयगिरिशिरस्थो निद्रया मूढमेत-

ज्जगदगदमशेषं निर्मिमीते [ऽ] निशं यः ।

अमिततममिस्रोहामदारिद्र्यहारि-

प्रसृमरकिरणौघः स्तान्मुदे वः स देवः ॥ १ ॥

दिव्यस्त्रीकुचपत्रवत्पविरतोत्सासैकहेतुं सुधा-

पूर्णं यः कलशं दधज्जलनिधेराविर्बभूवेक्षया ।

नानाव्याधिभरातुराखिलजगज्जीवातुरायुः स्थिरं

दिश्याद्वो दुरितोयकुंजरहरिर्देवः स धन्वंतरिः ॥ २ ॥

रणप्रवणदानवव्रजविमुक्तशस्त्रास्त्रज-

व्रणप्रजनिव्यथाविधुरवासवाराधितौ ।

स्फुरद्गुरुतरज्जरप्रचुरतिग्मतापादित-

प्रजाश्रितपदांबुजौ सततमश्विनौ संस्तुमः ॥ ३ ॥

अद्वैतोदधिगाहनादविरतं विध्वस्ततापत्रयः

स्वांताविः कृतनित्यनिर्मलचिदानंदप्रबोधोदयः ।

वैकुण्ठाश्रमसंज्ञया यतिपतिर्न स्यान्नमस्यास्पदं

कस्यायं निगमांतशास्त्रविलसत्कांतारकंठीरवः ॥ ४ ॥

प्रणम्य पद्मासनदक्षदक्ष-

सहस्रदृक्काशिपतीन् गुरुश्रु ।

ज्वरस्य हेत्वाकृतिभेषजानि

वदामि किंचिद्विबुधप्रियेऽस्मिन् ॥ ५ ॥ etc.

मृगामयाख्यो मृगजातिपूक्तः प्रलेपको [ऽ] जाविषु चूर्णकोऽन्ने । उष्णी-
पसंज्ञः सरीसृपेषु पचप्रिसूनेषु च नीलकासु ॥ ११ ॥ कुंकुमको गोधूमे
ज्योतिःकस्तूषधीषु सर्वासु । ग्रंथिकासंज्ञा व्रततावित्यभिधानैज्वरा कथि-
ताः ॥ १२ ॥ दुष्टाः स्वहेतुभिरुपेत्य मला प्रकाममामासयं च रसमाम-
योष्मयुक्ताः । रुध्वा जवाद्रसवहानि शिरामुखानि पक्काशयात् ज्वलन-
माशु बहिर्निरस्य । व्याप्याखिलामपि तनुं परितस्तपतो निर्वर्त्तयन्ति
सपदि ज्वरमात्मरूपं ॥ १३ ॥ तं वातपित्तकफसंकरसंनिपातागतुम्भेदत
इहाष्टविधं वदन्ति । भेदान्पुनः क्षयविवृद्धिविशेषभिन्नदोषोद्भवान्न गणयन्ति
हि सुश्रुताद्याः ॥ १४ ॥

Fol. 173^b. *Vātajvarapratīkāra*. *Pittajvarapratīkāra*.
Fol. 174^a. *Śleshmajvarapratīkāra*. *Vātapittajvarapratī-*
kāra. Fol. 174^b. *Vātaśleshmajvarapratīkāra*. *Śleshmapit-*
tajvarapratīkāra. Fol. 176^a. *Samdhigachikitsā*. Fol. 176^b.
Antakajvara. Fol. 177^b. *Rugdāhapratīkāra*. *Chitta-*